

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2008. április 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége és más bűncselekmények miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2006. október 12. napján kihirdetett 8.B.131/2004/60. számú ítéletét **helybenhagyja**.

A másodfokú eljárásban 25.260 (huszonötezer-kétszázhatvan) Ft bűnügyi költség merült fel, amelyet a pótmagánvádló visel.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2006. október 12. napján kihirdetett 8.B.131/2004/60. számú ítéletében V1 I.r., V2 II.r., V3 III.r. és V4 IV.r. vádlottat az ellenük 1-1 rb. társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége, társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette és társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette. A bűnügyi költség viselésére a pótmagánvádlót kötelezte.

Az ítélet ellen a pótmagánvádló a felmentő rendelkezés miatt, a vádlottak bűnösségének megállapítása érdekében fellebbezést jelentett be.

Fellebbezésének indokaként kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen, hiányosan állapította meg, ezért ítélete megalapozatlan. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálására tárgyalást tűzzön ki, mert bizonyítási indítványt kíván előterjeszteni. A bizonyítandó tény és a bizonyítási eszköz konkrét megjelölése nélkül az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékok mérlegelésének helyessége iránti kételyeit hangsúlyozva fellebbezésében részletesen kifejtette az egyes bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját.

Hivatkozott a Székesfehérvári Városi Bíróság 10.B.363/2003/31. számú ítéletére, melynek alapjául szolgáló tényállás - álláspontja szerint - a jelen ügyben is releváns, azzal ellentétes tartalmú ténymegállapításokat a Fővárosi Bíróság sem tehetett volna. A Székesfehérvári Városi Bíróságnak - a bizonyítási eszközként beszerzett videokamera felvétele alapján - közokiratba foglalt megállapítása szerint a pótmagánvádló az adott időben és helyen nem akadályozta a forgalmat, torlódás az adott útszakaszon kétszer, mindösszesen 1-1 percig volt tapasztalható. Mindez azt bizonyítja, hogy a vádlottakat az állításuk szerinti szabálytalan közlekedése nem készíthette intézkedésre.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem oldotta fel - a pótmagánvádló alkoholos befolyásoltságának alátámasztásaként hivatkozott - **Sz5** igazságügyi orvosszakértő szakvéleményében rejlő ellentmondásokat arról, hogy pontosan mikor volt a vérvétel időpontja. Ennek alapján nem tisztázta azt sem, hogy megfelelően került-e meghatározásra az alkoholos befolyásoltságának mértéke. Nem alapos az a vádlotti védekezés sem, mely szerint az előállítását követő azonnali vérvétel a személyi adatainak hiányossága miatt maradt el.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem teljesítette indokolási kötelezettségét abban a körben sem, hogy a sérüléseit vizsgáló orvos szakértői vélemények közül - kirekesztve a másik három szakvéleményt - miért csupán **Sz1** szakértő véleményét fogadta el. A pótmagánvádló fellebbezésében ugyanakkor kiemelte, hogy a sérülések eredetéről **Sz1** szakértő is úgy nyilatkozott, hogy azok szabályszerű bilincseléssel, a kényszerrel elszennvedő személy ellenállása nélkül nem keletkeztek. A vádlottak pedig vallomásukban maguk sem állították, hogy vele szemben testi kényszerrel alkalmazták volna.

A pótmagánvádló fellebbezési álláspontja szerint mindezek a hibák, hiányosságok olyan megalapozatlanságot eredményeztek, amelyek a másodfokú eljárás során nem küszöbölhetők ki, emiatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítása szükséges.

A Legfelsőbb Bíróság a 2007. február 1. napján kelt Bkk.I.79/2007/2. számú végzésével - a pótmagánvádló kizárás iránti indítványát alaposnak találva - a fellebbezés elbírálására illetékes Fővárosi Ítéltáblát az eljárásból kizárta, és a másodfokú eljárás lefolytatására a Győri Ítéltáblát jelölte ki.

Az ítéltábla előtti nyilvános ülésen a pótmagánvádló fellebbezését fenntartotta. Írásban is benyújtotta azokat az okiratokat, vádlotti vallomásrészleteket és jegyzőkönyv-kivonatokat, melyekkel szintén az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát kívánta alátámasztani.

Az I.-IV. r. vádlottak és védőik a nyilvános ülésen az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták. A II. r. vádlott védője indítványát részletesen indokolta, melyet írásban is előterjesztett. (Bf.18/2007/15. számú irat) Kifejtette, hogy a vádlottak által fogatosított rendőri intézkedés oka a pótmagánvádló szabályszerű közlekedést akadályozó magatartása és heves ellenállása volt. A vele szemben alkalmazott kényszerítő intézkedések mindvégig szabályszerűen zajlottak, melynek következtében a sértettnél az eszközhasználattal szükségszerűen együtt járó és az ellenszegülésből eredő sérüléseket meghaladó testi elváltozások nem keletkeztek. A védő hivatkozott arra, hogy a sértett által felkért magánszakértők a cselekmény időpontjában a sértett sérüléseit nem látták, **Sz4** az eseményt követő 4 év múlva, míg **Sz2** a sértett elmondása alapján adott szakvéleményt. Abban azonban ők is egyetértettek, hogy a sértett sérülései a kényszerintézkedés során keletkeztek, míg testi bántalmazásra utaló, orvosilag igazolható külsérelmi nyomok illetve belső szervi elváltozások nem voltak. A védő kiemelte továbbá, hogy a pótmagánvádló által további bizonyítékként hivatkozott kültéri kamera rossz minőségű felvételt készített, és az nem is az intézkedés helyszínét rögzítette.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla az első fokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a sértett által határidőben és a törvényi előírások szerinti alakszerűségi és tartalmi követelményeknek megfelelően előterjesztett vádindítvány alapján folytatta le, melynek során az ügy érdemi felülbírálatát akadályozó büntetőeljárás szabálysértést nem valósított meg.

Az elsőfokú bíróság megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást, beszerezve a szükséges bizonyítékokat. Ezeket egyenként és összességében is alapos vizsgálatnak vetette alá, számot adva a bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységéről is.

A pótmagánvádló fellebbezésében bejelentette, hogy további bizonyítási indítványt kíván előterjeszteni. Arra vonatkozóan azonban, hogy mely tények bizonyítására konkrétan mely bizonyítási eszköz beszerzését, milyen terjedelmű bizonyítási eljárás lefolytatását kívánja, előadást nem tett. Az írásban előterjesztett fellebbezés tartalma valamint a pótmagánvádló jogi képviselője által a nyilvános ülésen kifejtettek alapján megállapítható, hogy a pótmagánvádló az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét támadta, a mérlegelés helyességét vitatta.

Erre figyelemmel az ítélet tábla - a fellebbezésben kiemelték alapján - részletesen, elemenként is vizsgálta a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékokat, melynek során az alábbiakat állapította meg.

A pótmagánvádló a vádlotti intézkedés alaptalanságának és ezzel a vádlottak bűnösségének alátámasztásaként hivatkozott a Székesfehérvári Városi Bíróság 10.B.363/2003/31. számú ítéletére és az ott lefolytatott bizonyítási eljárásra. A pótmagánvádló ellen fogatosított rendőri intézkedést kiváltó cselekménnyel kapcsolatos - más eljárásban hozott - felmentő rendelkezés azonban a jelen ügyben önmagában a vádlottak bűnösségét nem támasztja alá.

A jelen vádindítvány alapján a vádlottak büntetőjogi felelősségének ténybeli és jogi alapjai felől kizárólag a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező elsőfokú bíróság volt jogosult határozni, melynek során a más eljárásban megállapított tényállás és az abban meghozott határozat nem kötötte. (Be. 10. §) Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság, amikor a Székesfehérvári Városi Bíróság ügyiratait beszerezve azt a bizonyítási anyag részévé tette, nem tévedett azonban akkor, amikor a más eljárásban lefolytatott bizonyításnak és meghozott határozatnak kizárólagos jelentőséget nem tulajdonított. Az elsőfokú bíróság beszerezte a pótmagánvádló által fellebbezésében hivatkozott kültéri kamera-felvételt is, és ítéletében megfelelő indokát adta annak is, hogy az abból megállapítható adatokat mely körben tette a tényállás részévé.

A kamera-felvételből csupán az látható, hogy volt olyan torlódás, amely az adott helyszínen rövid ideig forgalom-korlátozást eredményezett, de ennek kiváltó oka egyértelműen nem határozható meg. Azt egyébként maga a pótmagánvádló erősítette meg az eljárás során tett nyilatkozataiban és fellebbezésében, hogy az adott útszakaszon torlódás volt, hozzátéve, hogy azt nem ő okozta, azt csupán maga is észlelte. A fellebbezésben kifejtett állásponttal szemben az elsőfokú ítélet tényállása nem azt tartalmazza, hogy a torlódás 5-6 percig tartott,

hanem azt, hogy volt olyan - az ítéleti tényállásban konkrét időtartamban meg nem jelölt - forgalmi akadály, amely a szabályszerű továbbhaladást gátolta.

Mindezen bizonyítékokkal a pótmagánvádló azt kétséget kizáró módon nem tudta bizonyítani - éppen a kamera-felvétel által érintett és a jelen ügyben releváns helyszín különbözősége miatt -, hogy a torlódást nem az ő szabálytalan közlekedése, hanem más gépjármű forgalom-korlátozása okozta. A hivatkozott bizonyíték ezzel szemben éppen azt a vádlotti állítást támasztja alá, hogy volt olyan forgalmi akadály, mely őket intézkedésre készítette.

A fellebbezési érveléssel szemben az elsőfokú bíróság a pótmagánvádló sérülésire és azok eredetére vonatkozóan szintén igen részletes bizonyítást folytatott le, melynek során valamennyi, az eljárás során beszerzett és a pótmagánvádló megbízásából készített szakértői véleményt értékelési körébe vonva a szakvélemények egyező megállapításait tette a tényállás részévé.

A pótmagánvádló fellebbezésének indokolása e körben csupán a bizonyítási anyag egyes részleteit ragadja ki azzal a céllal, hogy az ellenállás miatti, azzal arányos és szükséges mértékű testi kényszer alkalmazására hivatkozó vádlotti védekezést cáfolja. A fellebbezésben kiemelt és mellékletként csatolt jegyzőkönyv-kivonat V2 II.r. és -V3 III.r. vádlottaknak a nyomozás során az Ügyészségi Nyomozó Hivatalban 2000. december 5. napján tett (és az eljárás későbbi szakaszában is változatlan tartalommal fenntartott) vallomásának részletét tartalmazza (nyomozati iratok 563. oldal illetve 511. oldal 1. bekezdése). A kiemelt vallomás-rész azonban az intézkedés helyszínén, a B..... utcában történetekre vonatkozik. Ezzel kapcsolatban a vádlottak az eljárás során mindvégig következetesen állították, hogy testi kényszer alkalmazására akkor és ott a pótmagánvádlóval szemben valóban nem került sor.

V2 II.r. vádlott az ugyanekkor tett vallomásában azonban előadta, hogy a pótmagánvádló előállítását követően, a VIII. kerületi Rendőrkapitányságon a ruházata átvizsgálását megakadályozni szándékozó pótmagánvádlóval szemben testi kényszert alkalmaztak, vagyis arccal a föld felé fektették. (nyomozati iratok 564. oldal. Az I. r. vádlott ezt a vallomását tartotta fenn az elsőfokú bíróság előtt is: 8.B.131/2004/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 5.-6. oldal) Ugyanezt erősíti meg V3 III.r. vádlott vallomásában. (nyomozati iratok 511. oldal 2. bekezdése. A III. r. vádlott ezt a vallomását tartotta fenn az elsőfokú bíróság előtt is: 8.B.131/2004/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 8.-9. oldal) V1 I.r. vádlott - a nyomozás során tett vallomásait fenntartva - az elsőfokú eljárás során vallomásában szintén előadta, hogy sértettel szemben a rendőrkapitányságon kollégái testi kényszert alkalmaztak, „ellenkezés miatt lenyomták a földre”. (8.B.131/2004/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal). V4 IV.r. vádlott az eseményekről a nyomozás során tett vallomásaival és vádlott-társai által előadottakkal egyezően nyilatkozott. Megerősítette, hogy a pótmagánvádlóval szemben testi kényszert a rendőrségi fogdán az oktatott módon szabályszerűen alkalmaztak azt követően, hogy a II. r. vádlott „kezére ráfogott”. (8.B.131/2004/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 11. oldal)

A pótmagánvádló által fellebbezésében hivatkozott vádlotti vallomás-részek tehát nem alkalmasak az elsőfokú tényállás megkérdőjelezésére, hiszen azokat a vádlottak valamennyi, az eljárás során tett egyéb nyilatkozataival és a beszerzett más bizonyítékokkal összevetve lehet csupán értékelni.

Az ítéletábra az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg, hogy a sérülések jellege megfelel annak a keletkezési módnak, melyet az I.-IV. r. vádlottak az eljárás során mindvégig következetesen állítottak. Ezzel szemben a pótmagánvádlónak a durva, hosszantartó bántalmazásról tett nyilatkozatát a szakértők egyike sem tudta megalapozottan igazolni. Azt azonban valamennyien megerősítették, hogy a pótmagánvádló kényszerintézkedéssel szembeni ellenállása illetve földre fektetése következtében keletkezettek a vádindítványban megjelölt sérülései.

Az első fokú bíróság bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenysége tehát mindenben megfelel a logika szabályainak, így az a másodfokú eljárásban alappal nem támadható. A megállapított tényállás lényegében megalapozott, azt az ítéletábra a Be. 352. § (1) bekezdésének a) pontja alapján csupán az alábbiak szerint pontosítja:

A fellebbezés annyiban helytálló megállapítást tartalmaz, hogy a pótmagánvádló alkoholos befolyásoltságának mértékét meghatározó orvosszakértői vélemény a vérvétel időpontjának téves rögzítése miatt valóban nem pontos számítást tükröz. A vérvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint az első vérvétel időpontja 2000. szeptember 12. napjának 0 óra 2 perce. (nyomozati iratok 227. oldal) Az **Sz5** orvosszakértő által készített igazságügyi orvosszakértői vélemény azonban az első vérvétel időpontjaként 2000. szeptember 12. napjának 02:00 óráját jelölte meg, és az orvosszakértő a számításait ennek alapján végezte el. (nyomozati iratok 225. oldal). Az eljárás egyéb adataival (nyomozati iratok 61. oldalán található ambuláns lap) összhangban állónak a vérvételi jegyzőkönyvben foglalt időpont tekinthető, és a szakértői számítások alapját ez képezhette volna.

Az elsőfokú bíróság ezt az ellentmondást nem észlelte, és a szakértői vélemény megállapításait az elsőfokú tényállás részévé tette. Az ítéletábra ezért vizsgálta, hogy a kis mértékű megalapozatlanság az elsőfokú tényállás érdemét befolyásolja-e, az I.-IV. vádlottak büntetőjogi felelősségére vonatkozó részére hatással bír-e. Ennek során megállapította, hogy a vádlottak védekezése szerint a pótmagánvádlóval szembeni rendőri intézkedést - többek között - az váltotta ki, hogy a pótmagánvádló alkoholos befolyásoltságát feltételezték. V2 II.r. vádlott vallomásában úgy nyilatkozott, hogy a pótmagánvádlón alkoholszagot érzett (8.B.131/2004/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal), melyet megerősített a vérvétel eredménye is (nyomozati iratok 225. oldal). A pótmagánvádló az eljárás során maga sem állította, hogy nem fogyasztott alkoholt, csupán az esemény időpontjában fennálló alkoholos befolyásoltságának a szakértői vélemény szerinti mértékét vitatta akként, hogy álláspontja szerint az nem enyhe hanem igen enyhe fokú volt. A pótmagánvádló ellen ittas járművezetés vétsége miatt a már hivatkozott Székesfehérvári Városi Bíróság előtt 10.B.363/2003. számon volt folyamatban eljárás, az alkoholfogyasztás mértékének meghatározása ebben az eljárásban volt döntő jelentőségű. A pótmagánvádló alkoholos befolyásoltságának pontos mértéke a jelen ügy szempontjából nem releváns, így a szakértői vélemény ellentmondásos voltának feloldását részbizonyítás keretében az ítéletábra nem találta indokoltnak. A jelen ügyben ugyanis jelentőséggel az bír, hogy fennállt-e a pótmagánvádlóval szembeni rendőri intézkedés szükségessége, ahogy azt az I.-IV. r. vádlottak állították. A rendelkezésre álló bizonyítékok pedig igazolják az a vádlotti állítást, hogy a rendőri intézkedés egyik oka a pótmagánvádló feltételezett alkohol-fogyasztása volt. Az azonban, hogy az alkoholos

befolyásoltság esetlegesen a szakértő által megállapítottnál alacsonyabb, a jelen ügyben nem releváns, a rendőri intézkedés okszerűségét nem dönti meg.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróságnak a megalapozott és teljeskörű tényállás megállapításához a pótmagánvádló alkoholos befolyásoltságának pontos mértékét egyébként sem kellett volna feltárnia, ezért az ítélet tábla az elsőfokú tényállás vonatkozó részét (elsőfokú ítélet 6. oldalának 2. bekezdése) mellőzte. Annak helytálló megállapításai miatt változatlanul hagyta azonban abban a részében, mely szerint „A gépkocsiból kiszálló pótmagánvádló ekkor sem volt hajlandó igazolni személyazonosságát, és - miután V2 II.r. vádlott ittasanak érezte a pótmagánvádlót, amit közölt is vele - a szondát sem volt hajlandó megfűjni.” (elsőfokú ítélet 5. oldalának 2. bekezdése)

Mindezek alapján az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú ítélet tényállása a beszerzett bizonyítékokkal összhangban álló, megalapozott. A bizonyítékok bizonyító erejének gyengítésére, helyes értékelésének kétségbe vonására, a bizonyítás terjedelmének hiányosságaira a fellebbezésben hivatkozott indokok nem voltak alkalmasak. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére a tényállás megalapozatlansága miatt ezért nem volt ok. A fenti kiegészítéssel - az elsőfokú tényállás a Be. 352. § (2) bekezdésére figyelemmel a másodfokú felülbírálatnak is alapját képezte.

A megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett arra, hogy a vádlottak büntetőjogi felelőssége a pótmagánvádló által vádindítványában terhükre rótt bűncselekményekben nem állapítható meg. Az elsőfokú ítélet indokolása azonban e körben kis mértékű pontosításra szorul. Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy az I.-IV. r. vádlottak bűnössége a terhükre rótt 1-1 rb. társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntetében azért nem mondható ki, mivel a megállapított tényállás alapján a pótmagánvádlóval szembeni hivatalos eljárásuk jogszerű volt, a szabadság-korlátozás tehát jogalappal bírt. Ezt a jogi okfejtést az ítélet tábla is osztotta. A felmentő rendelkezés jogalapja e vádpont vonatkozásában tehát valóban az elsőfokú bíróság által is megjelölt Be. 331. § (1) bekezdésének azon fordulata, mely szerint törvényi tényállási elem hiányában bűncselekmény nem valósult meg.

A társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége valamint a társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntetvének kísérlete miatt emelt vád vonatkozásában azonban a pótmagánvádló nem tudta bizonyítani azt, hogy őt a kényszerítő-eszközhasználatból és ellenállásából eredően keletkezett sérülésein túlmenően bántalmazták, illetve a vádlottak szándéka súlyos testi sértés okozására irányult volna. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában (elsőfokú ítélet 14. oldalának utolsó bekezdése) maga is arra utalt, hogy a bizonyítás sikertelensége a pótmagánvádlót terhelte. Ehhez képest nem helytállóan hívta fel azt az okot, amelyen az egyéb felmentő rendelkezések alapultak, hiszen a másik két vádpont vonatkozásában a döntés alapja nem a bűncselekmény-, hanem a bűncselekmény bizonyítottságának hiánya volt. Az indokolásbeli kisebb következetlenség azonban nem érinti azt, hogy az elsőfokú bíróság a felmentő rendelkezését valamennyi vádlott vonatkozásában törvényesen hozta meg, melynek megváltoztatására a kifejtettek értelmében nem volt lehetőség.

Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselése tárgyában hozott rendelkezés a Be. 381. § (1) bekezdése szerint irányadó 344. § (1) bekezdésén alapul.

G y ő r, 2008. április 24. napján

Dr. Nagy Zoltán sk.	Takácsné dr. Helyes Klára sk.	Dr. Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ezzel az ítélettel a Fővárosi Bíróság 2006. október 12. napján kelt 8.B.131/2004/60. szám alatti ítélete jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2008. április 24. napján

Dr. Nagy Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

kiadó: